

Z Á P I S

z 9. jednání komise rady města pro životní prostředí konaného dne 16. 10. 2019

Přítomni: Irena Horažďovská, RNDr. Jiří Kaňa, Ph.D., RNDr. Michal Kohn, CSc.,
Mgr. Dan Leština, Ing. Michal Novák, Mgr. Jan Ptáčník, RNDr. Karel
Roháček, CSc., Ing. Petr Vodrážka, MUDr. Libor Zdařil, Ing. Marie Žvaková

Omluveni: Pavel Haišman

Nepřítomni:

Hosté: Ing. Tomáš Kollarczyk, MBA - místopředseda přestavenstva Teplárny ČB,
Ing. Václav Král, předseda představenstva Teplárny České Budějovice

Bod týkající se kontroly dotačních projektů byl po odsouhlasení přesunut na příští jednání komise.
Změna programu byla schválena všemi přítomnými členy komise.

Schválený program:

1. Aktuální situace v teplárně a představení rozvojových projektů.
Přijato usnesení č. 6/2019 (10 - 10,0,0)
Prezentace:
 - historie teplárny 110 let
 - vytápí 28.840 domácností a 218 firem, dodává i chlad
 - díky vysoké účinnosti spalování a distribuce, provedeným ekologizačním opatřením, vysokým komínům, legislativní regulaci atd. výrazně přispívá ke kvalitě ovzduší města a komfortu odběratelů
 - provoz je klasicky teplárenský. Teplo je vyráběno spalováním hnědého energetického uhlí a zemního plynu. Výroba je tzv. kogenerační, při které současně s výrobou tepla dochází k výrobě elektřiny. Tento způsob výroby tepla zajišťuje, že energie obsažená v palivu je využívána na maximum a je také šetrný k životnímu prostředí.Stávající vybavení základního závodu v Novohradské ulici:
 - 2 uhelné kotle o výkonu 150 t/h
 - 2 kotle na zemní plyn o výkonu 115 t/h
 - 2 protitlaké turbíny 39,6 MW
 - 1 kondenzační turbína 12 MWDruhá lokalita – výtopna Vráto - 1 uhelný kotel o výkonu 66 t/h, slouží pouze jako záložní zdroj teplárny (např. při poruše či odstávce)
Celková roční spotřeba domácího hnědého uhlí je cca 220.000 t/rok.
Významné zrealizované investice:
Zařízení odsíření uhelných kotlů bylo uvedeno do provozu v roce 2015. Jedná se o technologii mokré vápencové vypírky s použitím mletého vápence v podobě vápencové

suspenze jako reagentu. Součástí odsíření je míchací centrum pro výrobu certifikovaných materiálů – tzv. granulátů. Výstupní hodnota koncentrace SO₂ v suchých spalínách a koncentrace O₂ 6% je max. 200 mg/Nm³.

Pro snížení emisí NO_x kotle K11 byla realizována primární i sekundární opatření. Primární opatření spočívají v modifikaci spalování úpravami na vlastním kotli. Sekundární opatření je řešeno metodou nekatalytické denitrifikace (SNCR). Při této metodě je jako redukční činidlo, které je vstřikováno do spalovací komory kotle, použita močovina.

Produkce SO₂ byla snížena na 15 % původní hodnoty, výrazně poklesly také emise TZL. Náklady celkem: 472.000.000 Kč bez DPH, z nichž 30 % pokryla dotace z Operačního programu ŽP.

Konverze parovodů - přestavby se realizují tam, kde parovody dosluhují a horkovodní systémy jsou vyhodnoceny jako rentabilnější. První větší akce byla realizována v letech 2005 – 2006 pod názvem „Přechod levého břehu Vltavy na horkovodní systém“ a jednalo se o výstavbu horkovodní stanice CPS 1 o výkonu 89 MWt.

Nyní probíhá výstavba HVS v areálu teplárny. Bezprostředně souvisí s propojením všech stávajících i plánovaných horkovodních sítí ve městě, tedy levého břehu Vltavy (Máj, Šumava, Vltava) a pravého břehu (Pražské předměstí, Suché Vrbné a Havlíčkova kolonie – ve výstavbě.) Po dokončení rozpracovaných investic bude horkovodní síť TČB měřit přes 30 km.

Určité trasy parovodů musí být z technologických důvodů zachovány, protože slouží k zásobování odběratelů nízkotlakou a středotlakou párou. Případně jsou z těchto rozvodů budovány i nové přípojky.

Aktuální stav sítě teplárny: parovodní síť 91 km, horkovodní 27 km, teplovodní 44 km (celkem 162 km tepelných rozvodů)

-teplárenství dlouhodobě přispívá k decentralizaci výroby elektrické energie – zejména v centrech měst stabilizuje místní elektrickou soustavu a posiluje tak bezpečnost dodávek - perspektivní pro projekty smart cities a uplatnění na trhu s flexibilitou

-rozvoj teplárenství v nových lokalitách Evropy je s ohledem na hustou zástavbu již obtížně realizovatelný

-v roce 2017 byla diskutována a schválena dlouhodobá koncepce podnikatelské činnosti společnosti (Zastupitelstvo, Rada města)

-hlavní témata – napojení Temelína

- možnost energetického využití komunálního odpadu

-širší diskuze o způsobech ekologizace zdroje- diverzifikace palivového mixu

a ekologizace zdrojů a snaha o využití místních zdrojů energie

-snaha o omezení spotřeby hnědého uhlí

-rozvoj horkovodní sítě

1.-Temelín by měl dodávat třetinu energie a o třetinu by tak měla klesnout spotřeba uhlí a produkce odpadů - projekt se realizuje- zahájení dodávek horké vody koncem roku 2020- je podepsána smlouva s ČEZem

2.-možnosti využívání komunálního odpadu- provedena rozvaha zdrojů odpadu a možnosti zpracování odpadů- na tomto základě se dokončuje studie proveditelnosti

3.-bude provedena výměna dosluhujícího kotle K12- dojde ke zmenšení kapacity kotle na 55 t/h – to umožní optimalizaci výroby zejména v letním provozu - možnost k využití dřevní štěpky (až na 100 %) do roku 2022- snahou je rozšířit palivový mix, omezit platby za emisní povolenky a navýšit podíl OZE

-po dokončení analytické fáze bude zastupitelstvu komplexně odprezentována konečná podoba projektů

-finální termín realizace rok 2028 – v případě zprovoznění ZEVO by skončilo využívání

hnědého uhlí- (doslouží i zdroj ve Vráťě)

- snaha o navýšení kogenerační výroby (KVET) a zlepšení flexibility na trhu s elektřinou- snaha využít turbíny ke stabilizaci sítě či pro potřeby distributora
- finančně je teplárna stabilizovaná, ale zatížená náklady na ekologizaci a úhradu povolenek za vypouštění CO₂ (EUA) – decentralizované, resp. malé kotelny tyto náklady platit nemusí
- teplárna bere aktuální situaci jako příležitost k modernizaci provozů, která mj. přinese další zkvalitnění životního prostředí ve městě
- vlastník v současnosti nepřístupuje k výplatě dividend, HV nechává jako zdroj pro financování nutných investic
- ceny emisních povolenek se budou dle plánu Evropské komise zdražovat – vlivem spekulací dochází k rychlejšímu než plánovanému zdražení emisních povolenek
- následkem je nutnost racionalizace výroby při dodržení bezpečnosti dodávek
- snaha o stabilizaci ceny tepelné energie (ochrana domácností proti výkyvům cen energií)
- předseda Kohn- Budějovice jsou v unikátní situaci – budou propojeny dva horkovodní okruhy ze zdroje z Temelína- bude se provozovat v závislosti na venkovní teplotě
- odpovědným dodavatelem tepla zákazníkům zůstává teplárna, elektrárna Temelín bude využívána jako jeden ze zdrojů v topné sezóně

Diskuse:

- otázka na ekonomické aspekty zapojení Temelína- dojde ke snížení zisku Teplárny?
 - proběhla multikriteriální analýza, modelování budoucího vývoje počítalo s nárůstem ceny emisních povolenek- díky Temelínu dojde i ke snížení investic do obnovy velkokapacitního kotle- celkovou ekonomickou strategii odsouhlasilo městské zastupitelstvo a Rada města
 - do celé situace vstupuje řada regulací, legislativních změn a dotačních stimulů- diverzifikace palivových zdrojů zvyšuje schopnost reagovat na negativní tlaky na trhu s energiemi (zejména zdražování emisních povolenek, zpřísnování emisních limitů apod.) nebo při využívání obchodních příležitostí.-
 - v současnosti klesl zisk společnosti ve prospěch odpovědných investic do budoucna
- Spalování odpadu- jakou bude mít spotřebu odpadu?
- transpozicí evropských směrnic bude od roku 2021 docházet ke zvyšování skládkovacích poplatků a následně bude skládkování výhřevných komunálních odpadů zcela zakázáno (dle platného zákona o odpadech od 1. ledna 2024, dojde zřejmě k posunutí na rok 2030).
- v ČR není dostatek kapacit pro energetické využití odpadů - jižní Čechy ročně generují více než 300 000 tun energeticky využitelného odpadu- studie proveditelnosti pracuje se 4 kapacitními variantami ZEVO a bude dokončena do konce roku 2019
- rolí hraje i logistická zátěž dovozu odpadů- představenstvo teplárny prověřuje možnosti využít i železnici, konkrétní obrysy projektu, ale budou reálně dostupné až po realizaci studie proveditelnosti. Následně proběhne prezentace a schvalování v Dozorčí radě, Zastupitelstvu a Radě města.
- probíhá i strategická diskuze na úrovni Kraje- snaha o optimalizaci svozových míst a překladišť
- Budějovice jsou ve srovnání s ostatními městy v kraji s plánováním ZEVO nejdále
- Otázka na využití odpadu po spalování- problémem je česká legislativa a konzervativní přístup např. investorů do silniční infrastruktury- snaha o obecné snížení množství produkovaného odpadu jako celku
- náklady na likvidaci, resp. uplatnění odpadů jsou důležitou ekonomickou položkou – nutno kalkulovat s uzavřením Mydlovar po dokončení rekultivace; bude nutné najít jiné uložení pro zbytkové odpady

- komisi požadováno , aby rekultivace odkaliště probíhala v součinnosti s orgány ochrany přírody (např. AOPK)

Otázka problematika toxických spalin ze ZEVO (např. polychlorované bifenyly atd.)- zařízení bude splňovat přísné emisní limity dle nejnovějších požadavků EU pro využívání tzv. nejlepších dostupných technik (BAT) pro energetické využívání odpadů.

Otázka participace teplárny na dalších ekologických projektech- TČB provádí rekultivaci odkaliště Hodějovice, další akce zatím nejsou plánovány do roku 2021, ale nejsou do budoucna vyloučeny

Otázka komunikace budoucího ZEVO s veřejností- teplárna do ní bude vstupovat společně s vlastníkem jako jeden ze subjektů diskuze, ponese ale hlavní díl

Otázka rozvahy zdrojů dřevní štěpky- snaha o maximalizaci objemové využití, snaha zapojit místní zdroje Lesy a rybníky města Českých Budějovic, Krajské školní hospodářství, Biskupské lesy- současná dostupnost je s ohledem na kůrovcovou kalamitu dostatečná, po schválení aktualizace koncepce TČB bude dlouhodobá perspektiva řešena obchodními smlouvami na základě výběrového řízení

2. Vyjádření komise k obecné směrnici o dotačních pravidlech pro rok 2020 - diskuse k materiálu.

Přijato usnesení č. 7/2019 (10 - 10,0,0)

Změny dotačních pravidel pro rok 2020

Diskuse k zaslanému materiálu:

-základní otázka je zřízení víceletých grantů- komise pro životní prostředí by víceleté grantové projekty považovala za výhodné s ohledem predikce financování u projektů např. u dlouhodobých monitorování

-stanovena minimální míra dotace – jaký je horní strop dotace? Mělo by být možné stanovit danou komisí.

- Budou schválené víceleté dotační programy závazné pro komisi i v následujícím volebním období?

-Víceleté a jednoleté projekty jsou financovány ze stejného zdroje- může dojít k situaci , že při vyčerpání prostředků nebude možno schvalovat nové tituly? Je otázkou zda nealokovat část zdrojů jen na jednoleté projekty?

-počítání v následujících letech může být výrazně komplikované

- Otázka jak řešit problematiku víceletých projektů , které budou překlápěny do funkčního období nového zastupitelstva- měla by existovat možnost stávající projekty a jejich financování ukončit? Jak? Na úrovni komise či rady města?

-Byla by žádoucí intenzivnější spolupráce ze strany pana Janoucha s ohledem na administrativní zátěž

-Bylo by vhodné víceleté projekty realizovat postupně např. jako dvouleté

-Víceleté projekty by byly vhodné kromě monitoringu pro některé vzdělávací projekty

-Otázka zda některé vzdělávací projekty nepřesunout pod agendu školství- nepovažováno za vhodné se těchto projektů zříci

-otázka zda v dotačních titulech ponechat nákup vybavení např. pro včelaře- spíše shoda na tom , že bychom neměli taxativně sledovat jak konkrétně se budou finanční zdroje titulů využívat , ale jaký je jejich přínos pro veřejnost

-otázka průběžné kontroly víceletých projektů- měly by být každý rok schvalovány zprávy k realizaci projektů a na jejich základě odsouhlaseno další financování

-bude potřeba zvlášť hodnotit víceleté a jednoleté projekty

- zřízení víceletých titulů bude vyžadovat zřejmě stanovit horní míru finančních prostředků z celkového množství zdrojů

- jako vhodné by bylo udělat dva odlišné dotační tituly(víceleté a jednoleté) s možností

alokace nevyčerpaných finančních prostředků mezi sebou- zbylé prostředky by byly čerpány vypsáním druhé výzvy

- otázka duplicitních titulů na stejný projekt u víceletých a jednoletých projektů- je třeba ošetřit v pravidlech , aby nebyl souběh možný
- je třeba zajistit spravedlivé bodové hodnocení , aby nedošlo k bodovému zhodnocení víceletých projektů
- s ohledem na množství perspektivní administrační zátěže je otázkou zda nadále nezůstat jen u jednoletých projektů
- hlasování , zda zavést víceleté tituly v oblasti životního prostředí
- závěr diskuze- komise pro životní prostředí považuje možnost vypsání víceletých titulů za vhodnou, pro vyzkoušení této formy financování se nám jeví optimální maximálně dvouletá délka projektů.
- komise informována o podnětu ze strany náměstka Moravce ke schválení pravidel pro dotační tituly v roce 2020 (p. Leština)

3. Obnova obecních cest v katastru Českých Budějovic - diskuse k materiálu.

Přijato usnesení č. 8/2019 (10 - 10,0,0)

Diskuse k zaslánému materiálu:

- diskutována možná technická úskalí při jednání s jednotlivými vlastníky a uživateli
- je otázkou ,zda obnovovat cesty nebo v daných místech provést např. liniovou výsadbu
- bylo by nutné si stanovit jaký by měl být hlavní efekt znovuvytvořených cest
- na základě toho stanovit vhodný typ členění stávajících pozemků a formu takového členění
- je nutné tyto efekty a vhodné formy krajinných úprav neřešit paušálně , ale individuálně pro danou lokalitu
- vzhledem k časovému prodlení bude bod posunut do příštího jednání

4. Závěr.

5. Prohlídka objektu teplárny (pro zájemce).

Následná prohlídka provozu teplárny pro individuální zájemce.

Vysvětlivka: v závorce je uveden výsledek hlasování (x - a,b,c), a = počet hlasujících pro, b = počet hlasujících proti, c = počet těch, kteří se zdrželi x = počet přítomných členů.

9. jednání komise rady města pro životní prostředí bylo ukončeno v 20:00 hod.

Soubor usnesení:

K bodu: Aktuální situace v teplárně a představení rozvojových projektů.

komise rady města pro životní prostředí přijala **u s n e s e n í č. 6/2019:**

komise rady města pro životní prostředí

b e r e n a v ě d o m í

zprávu o rozvoji městské teplárny

K bodu: Vyjádření komise k obecné směrnici o dotačních pravidlech pro rok 2020 - diskuse k materiálu.

komise rady města pro životní prostředí přijala **u s n e s e n í č. 7/2019:**

komise rady města pro životní prostředí

d o p o r u ě u j e

provést právní revizi dokladů požadovaných k podání žádosti tak, aby byly výrazně zjednodušeny a byla redukována zátěž žadatelů i úředníků na možné minimum

K bodu: Obnova obecních cest v katastru Českých Budějovic - diskuse k materiálu.

komise rady města pro životní prostředí přijala **u s n e s e n í č. 8/2019:**

komise rady města pro životní prostředí

s o u h l a s í

s projektem obnovy cest jako potenciálně smysluplným, konkrétní realizace nicméně bude vyžadovat detailnější diskuzi s individuálním ohledem k jednotlivým lokalitám

V Českých Budějovicích dne 16. 10. 2019

Zapsal(a): RNDr. Michal Kohn, CSc., předseda komise

Ověřil(a): RNDr. Michal Kohn, CSc.

RNDr. Michal Kohn, CSc.
předseda komise